

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. J.**, bytom L., zastúpeného v dovolacom konaní JUDr. D. D., advokátom v P., proti žalovaným **1/ A. B.**, bytom L., **2/ J. B.**, bytom P., **3/ R. J.**, bytom P., **4/ Z. J.**, bytom L., **5/ M. J.**, bytom L., **6/ Ľ. Z.**, bytom L., **7/ L. S. R., š.p.**, B. B., **8/ P. D. M.**, **9/ B. M.**, bytom H., Č., o vydanie nehnuteľností, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp.zn. 6 C 264/2001, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 15. mája 2008, sp.zn. 4 Co 327/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaným 1/ - 9/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom z 1. októbra 2007, č.k. 6 C 264/2001-252 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovaným 1/ - 9/ vydania nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území L., špecifikovaných v petite žaloby. Z vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa za preukázané, že v obci L. prebiehala začiatkom 20. storočia komasácia, ktorej sa zúčastnili i právni predchodcovia účastníkov a týmto boli pridelené za ich vlastné pozemky náhradné pozemky. Na týchto pozemkoch účastníci komasácie od r. 1924 hospodárili, užívali ich ako svoje vlastné, v pokojnom a nerušenom užívaní pokračovali i ich právni nástupcovia. Vzhľadom na uvedené okolnosti boli právni predchodcovia žalovaných dobromyseľní v čase vstúpenia do držby uvedených nehnuteľností a ich dobrú vieru nespochybnila ani skutočnosť, že v roku 1929 a 1935 boli uzavreté kúpne zmluvy, na základe ktorých právni predchodcovia žalobcu mali nadobudnúť žalované pozemky. Súd prvého stupňa zároveň poukázal na to, že v obci L. prebiehalo konanie

o obnove evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim, na základe ktorého boli zapísané sporné pozemky v registri „E.“ s novými parcelnými číslami a za ich vlastníkov boli zapísaní žalovaní 1/ - 6/. Žalobcovi boli pridelené náhradné pozemky ešte vo väčšej výmere, ako pôvodne patrila jeho právnym predchodcom a jeho vlastnícke práva neboli ukrátené. Vzhľadom k tomu, že žalobca nebol vlastníkom nehnuteľností, ktorých vydania sa domáhal, súd prvého stupňa žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 1/ náhradu trov konania vo výške 11 326,-- Sk k rukám jej zástupcu Ing. Š. B. a žalovanému 3/ vo výške 208,-- Sk, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalobcu rozsudkom z 15. mája 2008, sp.zn. 4 Co 327/2007 rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, vo výroku o náhrade trov konania, ktorým žalovaným 2/, 4/ až 8/ náhradu trov konania nepriznal a vo výroku, ktorým priznal žalovanému 3/ náhradu trov konania vo výške 208,-- Sk, ako vecne správny v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Vo výroku, ktorým žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 1/ náhradu trov konania vo výške 11 326,-- Sk napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanej 1/ náhradu trov konania vo výške 6 926,-- Sk do troch dní. Žalovaným 1/ až 9/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa vo veci samej, mal za to, že žaloba žalobcu bola pre nedostatok aktívnej legitímácie nedôvodná, nakoľko žalobca nebol vlastníkom sporných nehnuteľností, ktorú otázku si v konaní správne súd prvého stupňa vyriešil. Výrok rozsudku súdu prvého stupňa o priznaní náhrady trov konania žalovanej 1/ zmenil, nakoľko prvostupňový súd jej priznal náhradu trov v nesprávnej výške.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca ktorý navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Za takú vadu označil skutočnosť, že nebol súdom riadne vypočutý, nakoľko dobre nepočuje, čo malo za následok, že prvostupňový i odvolací súd zaujali mylný právny názor a odňali mu zákonom nadobudnuté vlastnícke právo. V dôvodoch dovolania rozoberal skutkový a právny stav veci, tak ako ho uvádzal v konaní pred súdmi.

K dovolaniu sa vyjadrila žalovaná 1/, ktorá žiadala potvrdiť napadnuté rozhodnutia súdov ako vecne správne.

Žalovaní 2/ až 9/ sa k dovolaniu žalobcu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok

právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a žalobcovi neznemožnil uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov. Nemá oporu v spise súdu prvého stupňa tvrdenie žalobcu v dovolaní, že súdy mu neumožnili riadne vyjadriť sa k veci alebo, že by v dôsledku zlého sluchu utrpel nejakú ujmu na svojich procesných právach.

Odňatie možnosti pred súdom konať nemožno vidieť ani v právnych záveroch, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Prítom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným 1/ až 9/ vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky im však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodali návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. augusta 2009

JUDr. Ladislav G ó r á s z , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková